

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	1-й
Кафедра	Графіка	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	4

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Семестр 4 (26 травня – 14 червня 2025 р.)

Викладач	Скляр Дмитро Віталійович
E-mail	bazuzu04@gmail.com
Заняття	За розкладом дистанційно

Консультації

Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, ауд. 409
Телефон	057 706-03-50 кафедра графіки

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування як електронною поштою, так і за допомогою месенджера Telegram (050-84-66-319). У разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача та у месенджери.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Навчальна практика» на другому курсі є певний обсяг знань з фундаментальних дисциплін таких як: «Рисунок», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні матеріали

1. Скляр Д.В. Наочний посібник з дисципліни «Навчальна практика» 2025
2. Візуальний методичний матеріал (курсів роботи студентів) з методичного фонду кафедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для опанування дисципліною студентам необхідно мати наступні матеріали папір або альбом для малювання, простий олівець, туш, сталеві пір'я, пензлі, гуаш, акварель, кольорові олівці, м'який матеріал (вугілля, сангіна, сепія, соус, пастель).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Навчальна практика» визначає та окреслює вивчення різноманітних засобів створення графічного зображення в площині аркуша паперу, дослідження технічних можливостей матеріалів та інструментів для виконання графічного малюнка, застосування графічної мови в тематичній композиції, збір інформації та підготовчого матеріалу для виконання курсових робіт, підготовка до самостійної творчої діяльності у видавничій галузі, соціальній рекламі та мистецькій сфері. Задача практики – навчити майбутнього художника-графіка плідно працювати в реальних умовах пленеру.

Головною задачею навчальної практики є теоретичне та практичне вивчення законів побудови графічного твору, опанування графічною мовою й образотворчими засобами графіки. У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з основними законами побудови графічного твору, графічною мовою, матеріалами та інструментами виконання графічного твору.

Мета дисципліни – формування фахових компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень;

аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом за денною формою навчання навчальну практику передбачено у 4 семестрі, у розмірі 3 ECTS (90 годин). Курс «Навчальна практика» містить 2 теми та 4 завдань зв'язаних між собою змістовими складовими.

4 СЕМЕСТР ПРАКТИЧНА РОБОТА З НАТУРОЮ:

Тема 1. Стилiстична мова графiчного портрету (класична, модернiстська, пост модернiстська).

Завдання 1. Малюнки голови та фiгури людини у класичному стилi.

Завдання 2. Малюнки голови та фiгури людини у модернiстському

стилi. Завдання 3. Малюнки голови та фiгури людини у стилi

«постмодернiзм».

Тема 2. Графiчна композицiя в технiцi колаж або трафарет за темою: «Портрет сучасника з оточенням».

Завдання 4. Виконання ескiзiв, друкарських форм та друк вiдбиткiв гравюри

«Портрет сучасника з оточенням».

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми i змiст матерiалу розкриваються у процесi проведення лекцiйних занять. Практичнi заняття здiйснюються у виглядi практичної роботи над розробкою ескiзiв за темою. Самостiйна робота студентiв спрямована на збiр необхідної iнформацiї та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Передбачено *рубiжнi етапи контролю* у формi поточних переглядiв ескiзiв, процесу роботи та виконаних завдань. *Пiдсумковий контроль* засвоєння знань здiйснюється у формi екзаменацiйного перегляду.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F	

Критерії оцінки знань та умінь студентів з «Навчальної практики»

- 90–100 балів** («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами.
- 82–89 балів** («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75–81 балів** («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64–74 балів** («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
- 60–63 балів** («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
- 35–59 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна Perezдача.
- 1–34 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з «Навчальної практики» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу. Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати її та на наступному занятті і відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх ескізах, авторських концепціях тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено плагіат, то робота скасовується та переробляється.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

РОЗКЛАД КУРСУ

№ тижня	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1.	1.1	Практичні	Кольоровий графічний малюнок різноманітними матеріалами. Короткочасні малюнки голови людини	5		
1.	1.2	практичні	Кольорові малюнки Голови та фігури людини (два, три кольори).	5	Поточний перегляд	
1.	1.3	практичні	Кольорові малюнки Голови та фігури людини (два, три кольори).	5		
1.	2.1	практичні	Кольорові малюнки Голови та фігури людини (два, три кольори).	5	Поточний перегляд	
1.	2.2	практичні	Кольорові малюнки Голови та фігури людини (два, три кольори). друк	5		
1.	2.3	практичні	Кольорові малюнки Голови та фігури людини (два, три кольори).	5	Поточний перегляд	

2.	3.1	практичні	Стилістична мова графічного портрету (класична, модерністська, пост модерністська): Малюнки голови та фігури людини у класичному стилі.	5		
2.	3.1	практичні	Малюнки голови та фігури людини у класичному стилі.	5	Поточний перегляд	
2.	3.2	практичні	Малюнки голови та фігури людини у модерністському стилі.	5		
2.	3.2	практичні	Малюнки голови та фігури людини у модерністському стилі.	5	Поточний перегляд	
2.	3.3	практичні	Малюнки голови та фігури людини у стилі «постмодернізм».	5		
2.	3.3	практичні	Малюнки голови та фігури людини у стилі «постмодернізм».	5	Поточний перегляд	
3.	4.1	практичні	Графічна композиція в техніці колаж або трафарет за темою: «Портрет з оточенням». Виконання ескізів.	5	Поточний перегляд	
3.	4.1	практичні	Виконання ескізів.	5	Поточний перегляд	
3.	4.2	практичні	Виконання друкарських форм або ескізів	5		
3.	4.3	Практичні	Друк відбитків гравюри «Портрет з оточенням».	5	Поточний перегляд	
3.	4.3	Практичні	Друк відбитків гравюри «Портрет з оточенням».	5		
3.	1,2, 3,4	практичні	Оформлення експозиції робіт	5	Поточний перегляд	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арнхейм Р. Мистецтво та візуальне сприйняття. К.: Прогрес, 1974. 390 с.
2. Маркос Матеу-Местре Framed Ink: малюнок і композиція для візуального сторітеллінгу / Маркос Матеу-Местре. – .: [Print2print](#), 2022. – 128 с.
3. Іттен Й. Мистецтво кольору / Ред. О. Плаксієв – К.: ArtHuss, 2022. – 96 с.
4. Іттен Й. Елементи образотворчого мистецтва – К.: ArtHuss, 2023. – 167 с.
5. Кандинський В. Крапка та лінія на площині.: Азбука, 2005. 117 с.
6. Малевич К. Чорний квадрат. Збірка. Берлін: Директ- Медиа, 2016. 258 с.
7. Зільбер Денис Розмова про ілюстрацію в піжамі та з філіжанкою кави.: ArtHuss, 2023. 256 с.
8. Bruno Munari. Square Circle Triangle: Princeton Architectural Press, 2015. 287 p.
9. Gottfried Bammes. The Artist's guide to human anatomy. Dover Publications, Inc. New York, 2004. 143 p.
10. Gottfried Bammes. The Artist's guide to animal anatomy. Dover Publications, Inc. New York, 2004. 143 p.
11. Gottfried Bammes. Die Gestalt des Menschen. Dover Publications, Inc. New York, 2011. 513 p.
12. Hopkins J. Basic Fashion Design Fashion Drawing / John Hopkins. – Switzerland.: AVA Publishing SA, 2010. – 178 с.

Допоміжна:

1. Брингхерст Р. Основи стилю у типографіці / Роберт Брингхерст ; [пер. с англ. Г. Северской]. – : изд. Д. Аронов, 2006. – 432 с.
2. Огієнко І. І. Історія українського друкарства / І. І. Огієнко. – К. : Либідь, 1994. – 448 с.
3. Кишик Ю. Н. Архітектурна композиція: підручник / Ю. Н. Кишик. – Минск.: Вышэйшая школа, 2015. – 208 с.
4. Friedl, F. Typography. When Who How / Friedl, Friedrich ; Ott, Nicolaus ; Stein, Bernhard. – Köln : Könemann Verlagsgesellschaft mbH, 1998. – 302 p.
5. Лещинский А. А. Основи графіки: Навч. посібник / А. А. Лещинский. – Гродно.: ГрГУ, 2003. – 194 с.
6. Чернишев О. В. Формальна композиція. Творчий практикум. – Мн.: Харвест, 1999. – 312 с.

